

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria și Duminecă, F61'a, cându concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 18/6 Octobru 1868.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taca timbrala a 30 cr. de facare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Societatea academica romana.

(Urmare.)

Discursulu dnu Hodosiu, rostitu in siedinti'a solemnă a societatei academice dela 15 Septembrie.

Domniloru! vreu se vorbescu despre literatura și bele-arti.

Dloru in istori'a umana abia pôte fi ceva mai delectatoriu mai instructiv și mai satisfactoriu decatu istori'a literaturii și a beloruru arti. Si au si ele dilele frumoșe și timpii de furtuna; sôrtea și revoluțiunile lor stau totu-déon'a mai multu séu mai pucinu in legatura imediata cu sôrtea și revoluțiunile tieriloru unde se cultiva, prospera și cresc.

Cu glori'a de eroi. științele se asociéza; ele o facu eterna, ele inflorescu, unde domnesce abundanti'a; se oprescu bucuros in sinulu de pace și progreséza și se inmultiescu in léganulu de libertate. Dar' unde spiritalu de ordine publica incepe a se molesi séu chiaru a inceta, acolo trece și se usca și florea lor; unde se nascu și tienu turburari civili, acolo cadu și ele dela calea lor; și se deprava, se perdu séu se stingu cu totulu acolo, unde miseri'a continua aceleréza perirea unni poporu. Reintôrcerea lor, cá si sborulu porumbului la barca, aréca ca tempestatea a trecut; și niciodata geniulu științielor nu apare mai cu taru și mai divitiôs, decatu déca o mana triumfante și pacica, dupa cutrierari veementi îi dà scutu, favoru și onóre.

Premitiendu aceste, vreau se arunca o privire rapede asupra momentelor mai de frunte ale acestei memorabile parti din istori'a ómeniloru. Va fi scurta acésta privire, va fi mai scurta și mai rapede decatu sborulu ougetului asupra unei imensitati vaste și pline și abundantie de lucruri umane și divine, ce mintea omului abia le pôte cuprinde tôte.

Voiu face dóue parti. Me voiu intretiené mai anteu cu primele diece seole ale erei nóstre dela Christu; voiu trece apoi la cele ce urméza pana astadi. Nu dau nici o insemnatate acestei impartiri. E impartire de o pucina pauza; voiu face cá lucratoriulu de tôte dilele, care lucrandu pana la amédi, sta și ougeta la timpulu trecut și la lucrulu ce a facutu și apoi lucra, merge mai departe

I.

Se incepemu de indata cu un'a dintre cele mai frumoșe epoche ale literaturii. Suptu Augustu, in acestu evu brilantu și atatu de memorabile pentru științie, unde unu Virgiliu, Oratiu, Tibulu, Ovidu și atati multi alti, ei -si cantau poemele lor nemuritorie, — literatur'a romana a serbatu triumfulu celu mai maretu; dar' pe acelu timpu Rom'a érá dómna a totu pamentulu, și literatur'a romana érá literatur'a a tóta lumea. Unu numeru atatu de straordinariu de barbati mari, unu eonflusu atatu de remarcabile de diferite spirite, pareau ca voiescu a nu lasa nimicu nici de a mai face nici de a mai ougetá. Acestu evenimentu, se'lu ascriemu óre evoluțiuniloru și cutrieraturiloru politice ce chiaru se petrecusera? — Omulu in intunerecu, mai tare doresce lumin'a; spiritalu asupritu mai ardintemente aspira la libertate; dupa revoluțiuni civili, dupa frecari sociali mintea și spiritele in pace, vérsa cu abundanti'a creațiunile sale.

Dupa evulu lui Augustu, urméza timpii lui Traianu, Antoninu și Marcu-Aureliu. Aici pôte ca aflamu puteri mai pucinu productive, ma vedemu fara dubiu mai multa viétia, mai multu gustu adevératu. Unu spectaclu atatu de in-

cantatoru, abia mai aflamu in tóta istori'a; unu timpu, unu periodu acest'a, unde cultur'a spirituale și a animei stá la deplin'a sa flóre; și ordinea sociale serbá serbatórea cea mai frumoșă; unde 150 miliónu de ómeni traiescu in plenitudinea pazei și abundantie, unde arti și științie, ornamentulu și dulcedinea vietiei, se estindu in tôte partile imperiului, dela tîermurii Eufratului pana la marginile Caledoniéi, dela isvorulu Dunareii pana la aren'a ardinte a Africeii, și unde spiritalu artei face pompa in edificiiuri, in cadruri și statue pretutindeni, in monumentele publice din cetati și in adornarile bogate ale ceteliloru.

Cu alu treile seclu ajungemu la unu punctu, unde ni se deschide alta cale. Unu punctu de mare despartire e aci. Literatura pagana inceta; literatur'a crestina incepe. Pe candu imperiulu merge cu incetulu perindu in anarchia, pe atonci entusiasmulu unei religione persecutate suptu conducerea secreta a providenției Dumnediesci pune fundamentu la o transformare spirituale din cele mai memorabile.

Dar' pucinu dupa aceea, in seclulu cinci, unu desastru formidabile amenintia literatur'a, și pucinu a lipsitu de nu s'a perdutu științi'a de de pe totu pamentulu. Vedemu popórele nordice, asemenea torentelor efasiétorie a irumpe, a derimá edificiele sociali și a nimici tóta civilisatiunea. Musele fugu dinaintea cursului lor devastatoriu, științele se ascundu și disparu, monumentele se mutiléza séu se ruinéza; in scurta, lumin'a spirituale se stinge la resuffulu barbariei, și in grósa intunecime se invelesce pe lungu timpu totu Occidentulu. Asupra patriei unni Seneca Lucanu, Traianu și alti o miie, era se inaltia cea mai oruda nesciintia, și tierile unde mai tardiu Racini, Corneli, Newtonii, Lessingii și Leibnitii au vedutu lumin'a, erau acum locuite de ómeni, pe cari glori'a armei bine, ca'i numesce eroi, pentru cari inse in dominiulu științielor trebe se le denegi și dreptulu de a-si scrie numele. Tóte se pareau in acelu timpu, ca s'au conjurat contra culturii spirituale. Anticulu și marele redutu alu martielor monumente, Rom'a, de patru ori fú ocupata și de state ori devastata in seclulu cinci și siése, mai anteu Gotii, apoi Vandalii, Longobardii și in urma soldatii lui Belisariu au prostiuita barbaramente foculariulu atatoru lumini.

Singuru aceste nume atatu de inemice artilor aréca indetulu trist'a sôrte, ce ajansese asupra pamentulu civilisatiunii, și spunu préapriatu de unde vine aceea, ca de atunci de atete amaru de secle atati tesauri se scotu din pamentulu romanu.

Pe candu Rom'a astfelu se cotropi cu totu ce avea frumosu, nu mai pucinu formidabile lovituri suferira științele in alte parti. La Constantinopole, in seclulu cinci, au arsu 120 mii de tomuri, intre cari se dice, ca se aflau și operile lui Omeru scrisu cu litere de aur; in seclulu siepte Omaru califulu a lasatu a se aprinde faimós'a biblioteca Alecsandrina, și cu acésta a peritu pentru lume cele mai insemnate tesauru.

In midiloculu atatoru loviri fatali ale sôrtei in intunericulu desolatoriu, amicul de științie, cu anim'a anosiósă și cu ochiu timidusu oata impregiuru, óre unde si din cotro va se mai resara lumin'a; și abia o lampa langeda luminéza de catra Constantinopole. In resiedinti'a imperatoru lucescu inca unele ultime schintei alu focului divin, ruine de cultura se mai vedu inca mai fara puterea reinviarei, și numai ca aratari și semne de epoca de perire. Grecii profundamente caduti, vani, iubitori de cêrta, lasi și corupti nu lasau noi speranti'a macaru a unei amelioratiuni consolatórie si lumea érá constrinsa a asteptá asta amelioratiune dela barbari ohiaru. Si intr'adeveru asta gloria nobile érá rezervata

pentru califulu Aaron-Al-Raschid dela Bagdatu; elu batendu grecii inaintea Constantinopolei, a poftitu cá se'i dè copia din pretiósese și eruditeloru manuscrpte.

Acésta fapta inalta, o pôte alegá oricare musulmanu cá demna compensare pentru facearea de reu a lui Omaru la Alecsandri'a. La chiamarea creatória a lui Al-Raschid, se imple curtea lui de invetiati și poeti, literatur'a incepe a se redicá și a inffori intre arabi, și tristele muse isi afla timpulu lor in Oriente. In darnu, Carolu și Alfredu in Occidente aspira cu simtiulu lor inaltu, la asemenea gloria; adoperarile loru grandióse se pléca inaintea tristului destinu; nici o emulatiune nu e in stare a face cá opulu lor se progreseze, ba nedemni succesorii strica și cea ce au facutu ei.

Astfelu ni se aréca in urma, secolulu alu diecelea, in tóta tarpitudinea superstitiunii, absurditati, duritati și ignorantiei. Științele suntu ingropate in monastiri, unde se refugiasera la calugari, cari nu erau preotii, ci numai custodii lor; artile frumoșe ingropate suptu mas'a diforma a monumentelor gotice; starea morale a societati miserabile pana la desperare; pretutindeni numai stultitia și pasiuni depravate; asia in catu tôte graciele, totu gustulu bunu, tôte relatiunile delicate, cari, facu și inaltia suavitea vietiei, și se pareau, ca au fugitu din societatea ómeniloru, spre a se completá cadrulu unui periodu selbaticu și oribile, care nu meritá alt'a decatu cá prosperitatea se'lu insemne cu numele de secolulu de feru.

Se ne oprimu aci pucintelu pentru a trece la a dóu'a parte a recensiiunii nóstre scurta și rapede cá si cea de pana aci. (Va urmá)

Congresulu bisericescu romanu gr. or. in Sibiu.

(Urmare.)

In siedinti'a VI 24 Sept. (6 Oct.) dupa curente presied. prezentéza unu recursu dela oradieni și bihoreni, care cere restaurarea episcopiei oradiene. D. Cerména unu recursu alu comunei micste cu serbii Mehala langa Timisiór'a; se dau comisiunii.

Escel. Sa dlu presiedinte provóca comisiunea, esmisa in privinti'a proiectului de lege, adusu de ministeriulu de culte și instructiunea publica pentru regulares scóleloru poporali.

Dlu dep. Babesiu cá referinte dice ca obiectulu, cu carele au fostu insarcinata comisiunea de 9 este de insemnatate extraordinaria, pentru ca proiectulu ataca dreptulu autonomiei nóstre bisericesci. Comisiunea esmisa nu s'a multimitu a desbate obiectulu acest'a numai in sinulu seu, ci au ascultat in conferintie private și opiniunea totalitati. Asia dara propunerea comisiunii este votulu maioritati, acceptatu de totalitatea membriloru congresuali și este dorinti'a omuna. De aceea se marginesce a oetf propunerea comisiunii și apoi a face unele observari (cetesce propunerea comisiunii publicata in Nr. tr.). Deslusiesce apoi, ca intrebarea cea mai deficila in cestiunea de facia au fostu, ce e de a se intreprinde spre ajungerea scopului.

In privinti'a acésta spune, ca s'a manifestu diferintia, pentru ca unii, si la inceputu partea cea mai mare, au fostu de aceea opiniune, ca pasii se se specifico si se se dica deadreptulu, ca Esc. Sa aru avea se se indrepte mai anteu catra regimu si catra corporatiunea legitóre, pentru ca proiectulu acest'a este predata unei comisiuni ad hoo.

Esc. Sa se fia poftitu in numele congresului se faca prin acestu temeiu pasii de lipsa. Éra déca acesti pasi aru fi fara resultatu, atunci se se intrepuna la Maiestate, cá se denege sanctiunea acestui articlu de lege, spre delaturarea

pericolului amenințării autonomiei bisericești noastre, majoritatea înse, condusa de credința și principiile constituționale a aflatu mai cu cale, se se concredă lucrulu preste totu Esc. Sale si se astepte rezultatulu dela pasii ce i va afia Esc. Sa de bunu si face in privint'a acést'a. Vorbitorulu si au rezervatu dreptulu, a aminti acésta impregiurare, pentrucă se nu remana ne atinsa seriositatea cestiunei, cu carea au decursu desbateru in comisiune si in conferintie private si ca niminea se nu presupuna, ca acei 9 membrii ai congresului au luat cestiunea acést'a importanta si atatu de grava, pré usioru.

Esc. Sa dlu presiedinte: Nu e indoiéla Domniloru, ca fiacare dintre Dvóstra n'aru avé libertate deplina de cugetare, de vorbire si votare si tocmai acést'a impregiurare mi demanda mie, se primescu conlusulu domniloru vóstre. Cá barbati liberi, cá barbati neintimidati v'ati exprimat. se facu eu pasii necesari in tréb'a acést'a. Intr'adeveru eu ii voiu face, cu stat'a mai multu, cu catu legea acést'a se aiba urmari odiehnitóre si pentru autonomi'a bisericești noastre. Cumca si eu voiu face liberu si neinteresatu toti pasii, ce i voiu socoti de corespundietori scopului, amu din viéti'a mea fapte reali, pentru ca eu amu fostu pentru autonomi'a scoléloru confesionali inca atunci, candu cei mai multi membri ai congresului nostru de acum, s'au luptatu pentru nimicioru pretensiuniloru nóstre legali si sfundu taitórie in viéti'a nóstra. Déca m'amu luptatu pentru acóteru scoléloru nóstre confesionali de sub puterea unui regimu absolutistiu, inca si in contra convingeriloru confesionaliloru nostri, mi puteti crede, ca acum sub regimu constituționalu nu me voiu luptá mai pucinu si cu inima mai slaba (se traiéca!).

Dlu dep. Hodosiu se róga de cuventu.

Dlu dep. Macelariu: Se asteptamu pre Esc. Sa se finéca!

Esc. Sa dlu presiedinte continuandu propune, a se votá motiunea, care s'au facutu din partea comisiunei (se primescu motiunea).

Dlu dep. Hodosiu erede, ca nu se póte pune intrebarea asia, ca primescose propunerea comisiunei séu ba, ci ca primescu in apretiare, si déca se va primí, atunci se urméza desbateru generala si apoi cea speciale.

Dlu dep. Maniu dice, ca déca s'au enunsiatu, se se priméca desbateru generala cá basa a desbateri speciale, de acést'a nu mai póte fi vorba, pentru ca insusi dlu reportatoriu au declarat, ca acésta motiune este numai dupa forma a comisiunei, in fapta inse a majoritatiei congresului. Esc. Sa au avutu totu dreptulu, a pune intrebarea, ca primescose propunerea comisiunei séu ba, pentru ca vedid, ca nimenea nu s'au insinuat la vorbire.

Dlu dep. Hodosiu: Eu m'amu insinuat la vorbire.

Dlu dep. Maniu se declara, ca nu simtése cu principiile aduse inainte, cá propunerea comisiunei se se priméca de basa generala si speciala (se se priméca en bloc).

Dlu dep. Hodosiu facundu unele observari la propunerea comisiunei, arata, ca eneindestulitu cu formularea propunerei, pentru ca de si tóte considerantele si tóte argumentele, ce se aducu in contra proiectului de lege, in cestiune, care este indreptatu catra dieta si dupa votare se va substerne sanctiunei Mai. Sale, totusi vede o ingrigire mare. Crede mai departe, ca conclusiunea facutu din aceste considerante nu este destulu de logica, cá se se róge de presiedintele se faca pasii necesari, ci ca aru fi mai conformu demnitatiei congresului aducerea unui conlusu decisivu, prin care congresulu se si exprime chiaru aprobarea si desaprobarea sa, cu privire la o lege, care taie in autonomi'a bisericești. In puterea autonomiei, bisericești are dreptu, de a ecisite, are dreptulu asecuritatiei, care lu eosercita prin proteste si reclame, pentruca bisericești are dreptu, de a aduce legi, dar' nu are dreptu materialu, ci numai putere spirituala. Unu proiectu de lege alu ministeriului póte fi celu mai bunu, vine inse dela o corporatiune straina, ce nu are dreptu, a se amestecá in drepturile bisericesci. In fine aduce si acést'a la cunoascinti'a congresului, ca congresulu se protesteze in protocolu a prioru in contra oricoruru legi, care se facu pentru scóli'a si bisericești nóstra. Aru fi de doritu, cá acestu conlusu se lu facu congresulu; dara fiinduca majoritatea comisiunei, nu va mai suscitá propunerea sa, acestea le amintescó numai pentru cá se remana urme in protocolu, éra de altmintrea pri-

mesce propunerea de obiectu alu desbateri speciale.

In fine dupa cateva motiuni Esc. Sa dlu presiedinte face intrebarea, ca primescu conlusulu propunerea comisiunei de 9? (se primescu).

Esc. Sa dlu presiedinte in o vorbire mai lunga, arata, ca facia ou afacerile comisiunei de 27 e silitu a repeti cele ce le-au disu in siedinti'a de joi, unde a espusu punctulu de manecare, de care fu Esc. Sa condusu la elaborarea proiectului ce se afla la comisiune.

Eu amu spus, continua Esc. Sa, ca nimicu nu au fostu asia departe dela mine decatu o volnicia. Amu avutu nu unu congresu de 90 barbati, ci amu avutu inaintea mea unu milionu si siese sute de mii de poporeni credintiosi. Si tóta stradania mea éra indreptata spre mangaierea loro, precum cetimu in cartea santei Evangelié fara prerogative in poporu si bisericești, ci pre basea egalei indreptatiri. Eu amu adusu inainte cuvintele lui Balsamonu, unde dice: „oficia non sunt potestatis sed dignitatis et auctoritatis canonici.“ De aici amu cediatu a a fidá pre congresu, os, ce amu scrisu eu, nu amu scrisu cu potestate episcopala, ci amu depusu aceea pre harthia pre bas'a auctoritatiei si dignitatiei canóneloru, adaugundu, ca salus eclesiastica est suprema lex. Prin urmare renóiescu rugarea mea, ca intre membrii comisiunei se aiba bunatate a delaturá orice banuiala din elaboratulu meu, ca si cum acolu aru fi nisce dispositiuni de intielezu dubiu. Nu sunt domniloru, déca veti avea bunatate ami spune, ca unde aveti dvóstra vr'o banuiala, atunci me voiu rectificá cu canonulu respectivu dara se ve feriti si dvóstra, se nu purcedeti din speculatiune (ilaritate).

Dlu dep. Cosm'a: Onoratu congresu! Eu inca a' si avé se facu o propunere, care me rogu se se considere de urgente. Este in Pest'a o deputatiune denumita a fundului scoléloru gr. or. Suntu mai multe fonduri, cari stau sub manipuliunea acestei deputatiune. Intr'altelu este si unu fondu dóra din alu doilea deceniu alu acestui seculu intemeiatu, spre acelu scopu, cá din fondulu acést'a se se faca pensiu pentru invetiatori, cari nu mai suntu in stare, a si doce deregatori'a, si dóra si preparandi'a din Aradu inca s'au ajutat din fondulu acést'a. S'au facutu dispositiunea, cá se platéca din lefele invetiatoriloru 10 procentu si pre urma s'au facutu si unu discu, care bani s'au administratu prin pomenit'a deputatiune. Deputatiunea acést'a, care sta sub guvernulu si tragea léf'a sa din banii, cari i avea sub administratiune. Membrii acestei deputatiuni i au denumitu guvernulu. Guvernulu au denumitu la acést'a deputatiune nisce ómeni, cari n'au priceputu lucrulu, ómeni de rea credintia, ca-ci au fostu unu timpu, candu s'au defraudata din banii acést'a preste dieci de mii, care defraudatori tragunduse la respundere, s'au sincoisu. Poporulu nostru vedid, ca nu si ajunge soupulu au denegatu platirea auctei acést'a in fondulu pomenitu.

De vreo cativa ani inse de oandu s'a despartitu bisericești nóstra de cea serbésca, s'au provocatu tóte comunele, care suntu in restantia cá se platéca. Acésta restantia déca mi aducu bine aminte, in cerculu Beiusiului trece preste 15.000 fl. v. a. Noi nu amu vrutu se platimu si amu reolamatu la locurile mai inalte de unde amu capatatu acelu resultat, ca recursulu nostru nu se ia in consideratiune, si s'a ordinaru nóua esecutiune. Eu potescóu dara, de óre ce la contribuirea restantieloru acést'a numai comunele romane suntu constrinse cá se se staruiesca esecutiune mai departe si mi iau voia a face urmatórea propunere: (cetesce propunerea).

D. dep. Ratiu propunu: Maritul congresu se binevoiesca a alege din sinulu seu un'a comisiune, carea se facu apoi unu proiectu despre aceea, ca in ce modu s'ar poté face unu fondu corespundietoriu pentru ajutorarea preotiloru veduvi? Scurtanduse isvórele din cari s'aru poté formá acestu fondu.

Ambe propunerile se dau la comisiunile respective. —

In siedinti'a VII dlu dep. Borlea interpeleza presiedintulu, déca e dreptu, ca corespundinti'a consistorialoru ou guvernulu se pórtu in limb'a straina. — Mai multi deputati luara parte la discutarea acestui obiectu si dep. Ioanovicu asigurá, ca la ministeriu se primescu hartie si in limb'a romana. Reportulu resp. e scurtu numai in „Tel. Rom.“ si amu dori se lu cetimu in-

regu. Se publica si „statutul organicu“, care se va desbato. —

Subscriberile la pronunsiamentulu din Blasiu.

(Urmare.)

XVII. Fiindu pronunsiamentulu din 15 Maiu a. c. alu Romániloru adunati pe „Campulu libertatei“ — la Blasiu — sincer'a manifestare a celoru mai drepte, juste si legali dorintie ale natiunei romane de sub sceprulu austriacu: subscrisii, cá adevérati fii ai natiunei romane, ni tienemu de cea mai santa detorintia a ne alaturá pre langa acelu pronunsiamentu, si alu primí de alu nostru, ceea ce prin acésta dechiaramu in faci'a lumii.

Datu in opidulu Halmagiu, comitatulu Zarandu, lun'a lui captoriu 1868.

Ursu Lucaciu proprietariu, Simeone Moldovanu, Serafimiu Giula, Nicolau Costina invetiatoriu, Nicolau Gioldea propr., Ioane Sida propr., Petru Birta parochu gr. cat. romanu in Halmagiu, Teodoru Subo docente si propr., Ioane Popescu invetiatoriu primariu, Ioane Costina docente si propr., Georgiu Mihailovicu propr., Irimie Danielu, Ioane Fauru propr., Pasca Catana, Petru Buta propr., Sirbanu Ursu, Nicolau Nyiga, Petru Magheru sergente, Nicolau Costina, Petru Pecurariu propr. in opidulu Halmagiu, Ioane Chisiu, Petru Costina, Ios. Paicu, Stefanu Cigarida maiestru, Alecsandru Lucaoiu propr., Ioane Jula parochu, Georgiu Popescu administratoru de par. in Luncoiór'a, Petru Cristea, Arsenie Aronu propr., Nicolau Robu notariu comunale si propr. in Halmagiu, Ioane Oana propr., Nicolau in Lucaciu docente si propr., Tabia Toda propr., Dimitriu Balta propr., Nicolau Busia, Nicolau Costina, Eftimie Costina Nicolau Pecurariu, Ioane Toda oive si propr., Ioane Circusiu propr., Arsenie Busia propr., Georgiu Moldovanu propr., Georgiu Cainapu propr., Iovu Feieru preotulu Ocilui si alu Casanesciloru, Georgiu Forasiu docente in Vati'a, Iovu Feiru preotu in Tirnav'a si propr., Ioane Leucianu preotu gr. or. si propr., Nicolau Cristea docente, Gavrilu Cristea docente, Mihailu Popovicu parochu si propr., Grigoriu Grigorescu preotu in Halmagiulu, Zenovie Jude par. in Poinaru, Nicolau Morariu parochu, Iosifu Leucianu propr., Maesimu Popovicu preotu in Banesci si Cristesci, Georgiu Lucaciu docente si propr., Ioane Stefia preotu in Sirbi, Georgiu Popovicu propr., Todoru Steopu propr. in Halmagiulu, Todoru Sandru, Adamu Suba preotu, Nicolau Butariu preotu in Bodesci si Mermesci, Georgiu Lucaoiu propr., Andrea Puticiu propr. in Halmagiu si notariu comunale, Antonie Morariu, Maesimu Tontina, Pavelu Mihitiu, Iosifu Mezesiu docente si propr., Vicentiu Popovicu, Teodoru Tontia. — (Va urmá)

Memorandulu

romaniloru din scaunele filiale ale Seliscei si Talmaciulu, datu dietei din Pest'a in sied. din 7 Augustu 1868.

(Capetu.)

De si dela inceputulu seculului alu 19-lea nu au ocuratu toomai asemenea caauri si pentru scaunulu Talmaciulu totusi acést'a asemenea scaunulu Seliscei de repetite ori au protestatu in contra asupririloru sasiloru, apoi nu mai poté incapea dupa cele espuse in acést'a suplica, nici o indoiéla, ca ambele scaune precum si comunele granitieresci din scaunulu Sibiului au fostu si suntu de un'a si aceeaasi natura cá comune libere, pre fundulu regescu d. e. cá si Resinariulu si celelalte comune romane si sasesci in scaunu.

Scaunulu Seliscei nu au intardiatu a se folosi de dreptulu seu din rescriptulu regescu, si prin procuratorulu fiscalu Pál Iosifu a inmanatu procese la tabul'a regia din Maros-Vásárhely sub pr. 16 Iuniu 1841 Nr. 17 in contra siepteloru judecie.

Siepte jodecie inse éra si s'au feritu de a se lasá in meritulu causei si au espusu o esecutiune in contra competintiei tablei regesci, carea inse prin decisiunea guvernului din 22 Iuliu 1843, Nr. 3165, si in urm'a recursului sasiloru, si prin sententi'a cancelariei sulice din 4 Iuliu 1844, Nr. 2206 (Nrulu gubernialu 4970), s'a respinsu, recunscóunduse tabl'a de competenta,

